

Tudósítások.

T. Szerkesztőség! Sajó Károly úrnak »A Természet« II-ik számában „Nyárfákat rontó pajzstetű» cikkére vonatkozólag bátor vagyok tisztelettel megjegyezni, hogy az *Aspidiotus spureatus* Sign. pajzstetű-fajt mint a nyárfa ellenségét én Szegeden már régen észleltem s ezt az Erdészeti Lapok 1897. évi 10-ik füzetében a Mytilaspis linearis Geoffr. pajzstetűről írt cikkemben közöltem is.

Szeged, 1900. szeptember hó 18 án.

Kiss Ferenc,
m. kir. erdőmester.

Grönland kietlen tájain tanyázik egy ritka kérődző tulokfaj, a melyet a tudósok *Ovibos moschatus* nével jelölnék. Akkora majdnem, mint egy kisebb tulok; kócos, hosszúsőrű bundája van, színe sötétszürke fehér nagy foltokkal a hátán; tüske a homlokán igen széles, lapos, végén hegyes és kihajló. — Úgy látszik, már kihalt félben van ez az állat, mert már csak nagyon ritkán kerül belőle egy-két példány Európában, nona az angolok évenként kirándulnak oda vadászat végett. Az idén sikerült nekünk két szép és teljesen kinőtt példánynak a bőrét megszerezni; beszózott állapotban érkezett Grönlandból—Budapestre. Elég jól konzerválódott a hosszú úton, úgy, hogy még ki lehetett tömni mindakettőt. Az egyik most a M. Nemz. Múzeum állattárában látható, a másikat a moszkvai múzeum vette meg tőlünk. A 6-ik oldalon bemutatjuk t. olvasóinknak a mi múzeumunkban kiállított példány képét.

IRODALOM.

FÖLDRAJZ a gymnasiumok és reáliskolák számára. Az új terv szerint írta *Lasz Samu*. II. kötet (2. és 3. oszt.), kiadta *Lampel Róbert* Budapest, 1901. Ára 3 kor. 50 fill. Folyóiratunknak nem lehet czélja iskolai könyvekről ismertetéseket közölni és mégis ez esetben szívesen teszünk kivételt, mert egy olyan könyvről szólhatunk, a milyent a magyar tanuló ifjúságnak még nem adtak kezébe. »Földrajz« a címe és mégis élet a tartalma, mert a szerző, kit mint kiváló tanárt, szakembert és kedves tollú írórt régóta ismerünk, egy új elvet választott magának irányadóul és ezen az alapon dolgozta ki szép könyvét. — Előszavában ezt írja: »Az élet megnyilatkozását kerestem mindenütt; ez kapja meg a gyermek szívét, ezt domborítom ki tárgyalásaim fonalán ebben a munkámban is. Ez a gerince a könyvemnek. Ennek szolgálatában vázoltam a földrajzi tényezőket, írtam le az oro- és hydrographiát, az anya-föld kincseit, terményeit és termékeit, mutatom be az ember fajai szerint, háztartásában, foglalkozásában, egész oekoneomiájában. — Ép erre való tekintettel nem mellőzhettem az állatot és növényt, nem a Föld kincseit; megérintettem őket, habár csak vázlatosan is. Rendszeres feldolgozásuk a természetrajz feladata, de hogy miként nyulnak bele az ember háztartásába, gazdaságába, ennek feltüntetése a mi kötelességünk. Viszont, amivel a természetrajz a nagy, szinte beláthatatlan pensum miatt csak mostoháiban foglalkozhatik: az ethnographiát értem, azt tüzetesen feldolgoztam s pazarul illusztrálom a legjobb képekkel...«

És ezt az utolsó szöveg be is váltja a szerző. Ezzel pedig egy új irányt jelöl ki a földrajzitanításban: a természet és annak életének megfigyelésére és megkedvelésére ösztönzi a tanulót. És ezt az új irányzatot örömmel üdvözöljük; de elismerjük egyúttal annak az ügyesen szőtt munkának a sikerét is, melylyel a szerző épen a biológiai ismereteket, azt, a mi leginkább vonzza a tanuló fiatal lelkét, összekapcsolja tulajdonképeni tárgyalásával. Bárcsak minden hazai iskolában követnék ezt a módszert.

Lapunk tisztelt előfizetőihez!

Lapunk IV-ik évfolyamába lépően, tisztelettel felkérjük nagybecsült előfizetőinket előfizetésük minél előbbjvaló szíves megújítására. Programmunk marad a régi. Ezután is a természet szeretetének ápolása és fejlesztése, az állattani tudományok, a vadászati és halászati s az ezekkel viszonyos szakismeretek kultiválása képezzendők kedves feladatunkat az erre hivatott legkifünőbb munkaerők közreműködésével. Egyben jelezhetjük, hogy lapunk új (IV-ik) évfolyama bővített tartalommal jelenik meg, — s ennek daczára előfizetési ára marad a régi, vagyis »A Természet« a »Halászat« melléklapjával együtt egy évre 6 korona. A kik csupán a »Halászatot« óhajtják járattni, arra 3 koronájával fizethetnek elő. — Az előfizetési pénzek Dr. Lendl Adolf czimén (Budapest, II., Donáti-utca 7. sz.) küldendők be.

„A TERMÉSZET“
kiadóhivatala.

Egy alig használt, kitűnő Fückert-féle legújabb mintájú, önfelhúzó, 20 kaliberű Lancaster-fegyver, Leopold Bernhard csövekkel, pompás kiállítással, jutányosan eladó. Bővebbet a szerkesztőségben.

Több szépen kinőtt, eleven nagy uhu eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

MÉHELÛ LAJOS KÖNYVÉ a magyarországi denevérekről a Magy. Nemz. Múzeum intézetünknek adta bizományba és csakis nálunk rendelhető meg. Ára 10 korona. Melegen ajánljuk lapunk t. olvasóinak, különösen pedig az iskolai és tanári könyvtáraknak.

Togazdaságatmból ajánlok őszi és koratavaszi szállításra egy- és kétnyaras, gyorsnövésű csehpony-, stüllő-, csuka- és czompó-ivadékok, továbbá megtermékenyített fogas-stüllő-ikrát. **Corchus Béla**. Budapest, IV. ker., Molnár-utca 17.

FOTO-CZINKOGRAFIAI MŰINTÉZET.

MŰVÉSZETI SZOKSZOROSÍTÁSOK.

Clichék folyóiratok, könyvek, árjegyzékek és tudományos művek számára.

Kitűnő kivitelben, legjobb módszerek szerint előállítva.

— Jutányos árak. —

Czím csakis: BUDAPEST, VI. ker., Király-utca 30. szám.

TELEFON: 18—99.

„A TERMÉSZET“ szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, II., Donáti-utca 7. dr. Lendl Adolf intézete.

4536 900. Nyomatott Markovits és Garainál, Budapes, Lázár-utca 13.